

Grondslagen van het (straf)recht (B001625)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)

Nederlands

Gent

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Vandenbogaerde, Sebastiaan

RE21

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen](#)

stptn

aanbodssessie

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Belgisch recht, Strafrecht, Rechtsbronnen, Beginselen, Geschiedenis, Juridische methodiek

Situering

Deze cursus biedt een eerste kennismaking met het recht in het algemeen en het strafrecht in het bijzonder. Dit betekent in de eerste plaats dat de studenten vertrouwd gemaakt worden met de juridische terminologie en met de typisch rechtswetenschappelijke aanpak. Na de cursus gestudeerd te hebben, moet de student begrijpen hoe het (straf)recht functioneert en wat de maatschappelijke en historische achtergronden ervan zijn. Hij/zij moet gerechtelijke akten of persartikelen in strafrechtelijke aangelegenheden kunnen toelichten. Dankzij deze basis cursus moeten de studenten inzicht hebben in de instellingen en procedures waarmee de 'cliënten' van de criminologie (daders en slachtoffers) geconfronteerd worden. Het juridische en met name strafrechtelijke paradigma speelt immers een bepalende rol in het werkveld van de criminoloog.

Inhoud

De cursus definieert het recht en plaatst het als wetenschap tegenover aanverwante wetenschappen (rechtssociologie, rechtspsychologie, rechtsgeschiedenis, criminologie, ...). Vervolgens wordt stil gestaan bij de historische ontwikkeling van het recht, met onder meer aandacht voor de receptie van het Romeinse recht en de daarop gebaseerde romano-canonieke procedure. In het bijzonder wordt gefocust op de strafrechtelijke aspecten van de rechtsontwikkeling: van accusatoir naar inquisitoir proces, de invloed van het Verlichtingsdenken en de positieve wetenschappen, de positie van het slachtoffer. Vervolgens wordt stil gestaan bij de rechtswetenschappelijke opbouw van het recht. Daartoe worden eerst een aantal basisbegrippen gedefinieerd: wet, sanctie, natuurlijke en rechtspersonen, rechtsfeit en rechtshandeling, verbintenis, geldigheid en nietigheid, onrechtmatige daad, ... Vervolgens wordt de indeling in rechtstakken overlopen, alsook de hiërarchie van de rechtsbronnen. Ten slotte wordt de praktische toepassing van de rechtsregels belicht door een kleine inleiding in de rechtsmethodiek. Bijzondere aandacht gaat hier uit naar het legaliteitsbeginsel, de bewijsproblematiek en de interpretatie. Ten slotte volgt een summier overzicht van enkele van de voornaamste takken van het recht: de fundamentele rechten, het gerechtelijk recht, het strafrecht en strafprocesrecht, de personen en goederen die in het strafrecht aan bod komen en de burgerrechtelijke verbintenissen waartoe strafrechtelijk gesanctioneerde

gedragingen kunnen leiden.

Begincompetenties

Er is geen specifieke voorkennis vereist. Wel wordt van de studenten een zekere belangstelling voor de politieke en gerechtelijke actualiteit verwacht, alsook een algemene maatschappelijke interesse. Tevens wordt verondersteld dat de student de grote lijnen van de Europese en Belgische geschiedenis kent.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van de basisstructuren en -begrippen van het Belgische recht, de gerechtelijke instellingen en de strafrechtsbedeling in het bijzonder.
- 2 De principes van strafrecht en strafprocesrecht in hun historische context plaatsen.
- 3 Criminologisch relevante juridische bronnen (vooral wetgeving en rechtspraak) gebruiken.
- 4 Begrijpen van een juridische redenering.
- 5 De actualiteit met een juridische bril bekijken.
- 6 Inzicht hebben in de relatie tussen recht en samenleving.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges, alsook geregeld de toelichting van, en naar aanleiding daarvan debat over, een gerechtelijke praktijkakte of ander document i.v.m. strafrecht.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Kennismaking met recht en rechtspraktijk (Brugge, die Keure)

Richtprijs: € 35

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Martyn, Georges et al.

ISBN : 978-9-04864-768-2

Aantal pagina's : 449

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

Bijkomende info: Ook de aankoop van een basisverzameling wetgeving (ca. € 40) is noodzakelijk. Dit kan de VRG-Codex, de BaMa-Codex of een andere verzameling zijn. Inhoudelijk moet het over zowel publiekrecht, privaatrecht als strafrecht gaan.

Referenties

R. Martinage (vert. A. Wijffels), *Geschiedenis van het strafrecht in Europa*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, 2002; J. Monballyu, *Zes eeuwen strafrecht. De geschiedenis van het Belgische strafrecht (1400-2000)*, Leuven, Acco, 2006; C. Van den Wyngaert & S. Vandromme, *Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen*, Sint-Niklaas, Gompel & Svacina, 2020.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Via Ufora kunnen de studenten de collegeschema's (powerpoint) downloaden. Er is mogelijkheid tot vraagstelling (schriftelijk of mondeling) tijdens en onmiddellijk na de hoorcolleges en op afspraak. Vragen kunnen per mail ingediend worden: Georges.Martyn@ugent.be. Ze worden in het eerstvolgende college of via Ufora beantwoord.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Wetboeken zijn niet alleen toegelaten, maar zelfs noodzakelijk, zowel bij de studie als bij het examen. Het facultaire reglement op het gebruik van wetboeken is van toepassing (zie facultaire website).

Eindscoreberekening

15/20 meerkeuze

5/20 open vragen

De hogere cesuur is van toepassing op het meerkeuzedeel. De deelscores worden opgeteld en afgerond vanaf ,5.

Faciliteiten voor werkstudenten

Het forum op Ufora is geopend; alle schema's en bijkomende info (naast de cursus) staan op Ufora; mogelijkheid om vragen te stellen per mail.